

**НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО
Кафедра історії української музики
та музичної фольклористики**

Дисципліна «Українська хорова література»

Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Бакалавр»

Спеціалізація: «Хорове диригування»

Викладач – кандидат мистецтвознавства, доцент Дерев'янченко О.О.

Період з 08.04.2020 по 22.04.2020, заняття по середам

8.04.2020

Семінар №2 на тему: Жанрово-стильові особливості хорової творчості українських композиторів 40 – 90-х років ХІХ ст.

Питання

1. Хорова творчість М.Вербицького.
2. Хорова творчість С. Воробкевича.
3. Нові шляхи, прокладені в українському хоровому мистецтві творчістю М. Лисенка (жанровий та стильовий аспекти).
4. Жанри кантати та хорової поеми у творчості М Лисенка.
5. Релігійні твори М. Лисенка.
6. Вплив поезії Великого Кобзаря на постановку та вирішення творчих завдань українськими композиторами 70 – 90-х рр. ХІХ ст.
7. Мистецькі здобутки західноукраїнських композиторів 70-90-х рр. ХІХ ст. у різних жанрах хорової творчості (другий етап становлення національного стилю).
8. Хорова творчість Д.Січинського.
9. Хорова творчість композиторів Наддніпрянщини 70 – 90-х рр. ХІХ ст.
- 10.Роль хорів та хорових сцен в оперній творчості М. Лисенка.
11. Роль хорів та хорових сцен в оперній творчості П. Сокальського, М. Аркаса, Б. Підгорецького, А. Вахнянина.

Музичний матеріал

1. Воробкевич І. Хорові твори / Упоряд., заг. ред. А. М. Кушніренка. К., 1996.
2. Лисенко М. Релігійні твори. К., 1993. 36 с.
3. Січинський Д. Хорові твори. Івано-Франківськ, 1990. 16 с. та 2000. 91 с.
4. Херувимські пісні України та її діаспори: Антологія / Упоряд. Г. Куземська, Д. Редчук; муз. ред. О. Ярмак. К.: КЖД «Софія», 2010. 516 с.

5. Хорові сцени та хори з опер українських композиторів. Ч. 1. М. Лисенко / [уклали М. Мицик та Н. Королюк]. К., 1993.

Література

1. Архімович Л., Гордійчук М. М. Лисенко. Життя і творчість. 3-є вид., доп. й перероб. К. : Музична Україна, 1992. 256 с.
2. Білинська М. І. Воробкевич. К. : Музична Україна, 1982. 81 с.
3. Історія української дожовтневої музики / Заг. ред. та упоряд. О. Я. Шреєр-Ткаченко. К. : Муз. Україна, 1969. 587 с.
4. Карышева Т. П. Сокальський. Жизнь и творчество. М. : Сов. композитор, 1984. 200 с.
5. Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури ХІХ – ХХ ст. Тернопіль : СМП, «АСТОН», 2000. 339 с.
6. Корній Л. Історія української музики. Ч. 3. К. – Х. – Нью-Йорк : Вид-во М. П. Коць, 2001.
7. Новакович М. Галицька музика габсбурзької доби: у пошуках української ідентичності. Львів : видавець Т. Тетюк, 2019. 376 с.
8. Новакович М. Особливості втілення поетичного слова Т.Шевченка у вокально-хоровій творчості Д.Січинського // Музикознавчий універсум: Наукові збірки ЛНМА. Львів, 2019. С. 18–30.
9. Пархоменко Л. О. Кирило Стеценко. К. : Муз. Україна, 2009. 392 с.
10. Пархоменко Л. Українська хорова п'єса. К. : Наук. думка, 1979. 218 с.
11. Черпухова К. М. Борис Підгорецький. К. : Муз. Україна, 1990. 63 с.

15.04.2020

Тема: Українське хорове мистецтво першої половини ХХ ст.

Питання

1. Умови та тенденції розвитку хорового мистецтва в Україні першої половини ХХ ст.
2. Жанр обробки народної пісні у творчості українських композиторів першої половини ХХ ст. М.Леонтовича, К. Стеценка, Я. Степового. Я. Яциневича, О. Кошиця, Ф. Колесси, С. Людкевича, П. Козицького, Л. Ревуцького, Б. Лятошинського. Особливості ладогармонічного та драматургічного розвитку, фактурного викладу.
3. Жанр кантати та хорової поеми у творчості українських композиторів першої половини ХХ ст. М. Лисенка, П. Сокальського, Д. Січинського, К. Стеценка, С. Людкевича.
 - *Оригінальні хорові композиції* М. Леонтовича,
 - Епічні тенденції у хорових творах Левка Ревуцького (1989 – 1977) початку 20-х рр.
 - значення хорових жанрів у творчості Михайла Вериківського

4. Жанр хорової п'єси у творчості українських композиторів першої половини ХХ ст. Оригінальні хорові твори М. Леонтовича, Я. Степового, К. Стеценка, Л. Ревуцького тощо.

Музичний матеріал

1. Вериківський М. Весняна сюїта на сл. І. Франка. Для міш. хору без супроводу. К., 1958.
2. Вериківський М. Вибрані твори. Т. 4 : Хори та пісні / ред. М. Гембери. К. : Муз. України, 1981.
3. Вериківський М. Вибрані хорові твори. К., 1952.
4. Духовна музика українських композиторів 20-х років ХХ ст. / Упоряд. та спец. ред. М. Юрченка. К., 2004.
5. Косенко В. С. Зібрання творів в 10-ти т. Т. 10. К., 1973.
6. Кошиць О. Релігійні твори / за ред. З. Лиська. Нью-Йорк: вид-во ім. З. Лиська, 1970. 736 с. <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/19726/file.pdf>.
7. Леонтович М. Хорові твори / упор. М. Вериківського, вст. ст. М. Гордійчука. К., 1961.
8. Леонтович М. Духовні твори / Упоряд. та вст. ст. В. Іванова. К. : Муз. Україна, 1993.
9. Леонтович М. Духовні твори / Упоряд. та ред. М. Гобдича. К., 2005.
10. Лятошинський Б. Времена года. Соч. 47. Сл. А. Пушкина : Четыре смеш. хора без сопр. К., 1951.
11. Лятошинський Б. Вибрані хорові твори. К., 1952.
12. Лятошинський Б. Хори без супроводу. К., 1971.
13. Лятошинський Б. Хори на сл. Ф. Тютчева, А. Фета. Без сопр. М., 1964.
14. Лятошинський Б. Українські народні пісні в обробці для міш. хору а caprella. К., 1946.
15. Лятошинський Б. Чотири хори на сл. М. Рильського. Без супр. К., 1965.
16. Стеценко К. Духовні твори / Заг. ред. та упоряд. М. Гобдича. К., 2004.
17. Стеценко К. Духовні твори / Заг. ред. та упоряд. М. Гобдича, вст. ст. Л. Пархоменко. К., 2013. 403 с. (Бібліотека хору «Київ»)
18. Стеценко К. Кантати та хори / Упоряд. В. М. Іконник. К., 1982. 239 с.
19. Стеценко К. Г. Кантати і хори / упоряд. М. Юрченко; передм. Л. Пархоменко. К. : Муз. Україна, 2008. 324 с.
20. Стеценко К. Панахида. Для міш. хору / Ред., впорядк., вст. слово Т. Миронюка. К., 2010.
21. Стеценко К. Хорові твори. Т. 1, ч. I, II. К., 1963.
22. Стеценко К. Хорові духовні твори / Упоряд. М. Юрченка. К. : Гроно, 1997. 127 с. (Антол. укр. духов. музики. Сер. "А". Твори укр. композиторів)

Література

1. Андрос Н. Хорова творчість П. Козицького : Уч. посіб. К. : Київська консерваторія ім. П.І. Чайковського, 1984. 48 с.
2. Андрос Н., Дженков В., Семененко Н. Українська хорова література. Ч. 1. К. : Музична Україна, 1985. 100 с.; Ч. 2. К. : Музична Україна, 1986. 135 с.

3. Булат Т. Я. Степовий. К. : Музична Україна, 1980. 79 с.
4. Герасимова-Персидська Н. М. І. Вериківський. Нарис життя і творчості. К. : Держ. вид-во образотворч. мист. і муз. літ-ри УРСР, 1959. 96 с.
5. Головащенко М. Феномен Олександра Кошиця. К. : Муз. Україна, 2007. 588 с.
6. Гордійчук М. Микола Леонтович. К. : Музична Україна, 1972. 87 с.
7. Гордійчук М. Пилип Козицький. К. : Музична Україна, 1985. 64 с.
8. Гусарчук Т. Особистісні чинники духовної творчості українських композиторів 20-х років ХХ століття // Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 67: Музична культура України 20–30-х років ХХ століття: тенденції і напрямки. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2008. С. 207–216.
9. Історія української музики: В 6-ти тт. Т. 4. К. : Наукова думка, 1992.
10. Козицький П. Спів і музика в Київській академії за 300 років її існування. К. : Музична Україна, 1971. 148 с.
11. Королук Н. Корифеї української хорової культури ХХ століття. К. : Муз. Україна, 1994. 228 с.
12. Кочурська Ю. Творча діяльність Григорія Давидовського та культурне життя Вінниччини 20-х років ХХ століття // Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 67: Музична культура України 20–30-х років ХХ століття: тенденції і напрямки. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2008. С. 347–356.
13. Кошиць О. Спогади. К. : Рада, 1995. 387 с.
14. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 57: Олександр Кошиць і час : Зб. ст. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2007. 54 с.
15. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 65.: Спадщина майстрів. Книга третя. М. Гордійчук. Микола Леонтович. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2007. 148 с.
16. Некрасова Т. Хорові твори П. Козицького 20-х років // Українське музикознавство. Вип. 3. К., 1968. С. 18–31.
17. Орфєєв С. М. Леонтович і українська народна пісня. К. : Муз. Україна, 1981. 87 с.
18. Пархоменко Л. О. Кирило Стеценко. К. : Муз. Україна, 2009. 392 с.
19. Пархоменко Л. Українська хорова п'єса. К. : Наукова думка, 1979. 218 с.
20. Лашенко А. П. З історії київської хорової школи. К. : Муз. Україна, 2007. 197 с.
21. Руденко Л. Пилип Козицький як один з упорядників нотної бібліотеки хору Київської духовної академії // Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 67: Музична культура України 20–30-х років ХХ століття: тенденції і напрямки. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2008. С. 319–328.
22. Терещенко А. «Дума про дівку-бранку» М. Вериківського – на перехресті традицій і художньо-естетичних запитів нового часу // М. І. Вериківський. До 100-річного ювілею. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1997. С. 23–27.
23. Терещенко А. Українська радянська кантата і ораторія (1917–1945). К. : Наукова думка, 1974. 213 с.

24. Горба О. Хорова творчість М. І. Вериківського в контексті національного стилеутворення // Михайло Іванович Вериківський. До 100-річного ювілею. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1997. – С. 27 – 32.

25. Фільц Б. Особливості обробок народних пісень М. Вериківського // Михайло Іванович Вериківський. До 100-річного ювілею. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1997. С. 32 – 36.

Завдання та запитання для самоперевірки

1. Які суспільно-історичні зрушення спричинили оновлення культурної ситуації загалом та хорової справи зокрема в Україні перших десятиліть ХХ ст.?
2. Охарактеризуйте вплив на композиторську творчість національно-демократичного хорового руху перших десятиліть ХХ ст., діяльності видатних українських диригентів.
3. Простежте розвиток традицій М. Лисенка та інших композиторів старшого покоління у жанрах обробки народної пісні, хорової п'єси, у великих хорових формах, створених композиторами першої половини ХХ ст.
4. Які художньо-образні акценти виявляються у жанровому спектрі хорової творчості К. Стеценка та М. Леонтовича?
5. Назвіть імена українських композиторів – видатних авторів духовної музики першої чверті ХХ ст.

22.04.2020

Тема: Духовна творчість українських композиторів перших десятиліть ХХ ст.

Питання

1. Історико-культурні та релігійні чинники нового етапу відродження духовної творчості українських композиторів.
2. Релігійна творчість М. Лисенка у контексті нових тенденцій початку ХХ ст.
3. Відродження багатоголосних традицій українського церковного співу у творчості К. Стеценка:
 - а) окремі літургійні твори на канонічні тексти;
 - б) великі літургійні цикли («Вінчання», Літургії, «Панахида», «Всенічна»).
4. Духовно-музична творчість М. Леонтовича.
5. Оновлення музичної мови у традиційних Богослужбових жанрах (твори М. Вериківського, П. Козицького та ін.).

Музичний матеріал

1. Духовна музика українських композиторів 20-х років ХХ ст. / Упоряд. та спец. ред. М. Юрченка. К., 2004.
2. Кошиць О. Релігійні твори / за ред. З. Лиська. Нью-Йорк: вид-во ім. З. Лиська, 1970. 736 с. <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/19726/file.pdf>.

3. Леонтович М. Духовні твори / Упоряд. та вст. ст. В. Іванова. К. : Муз. Україна, 1993.
4. Леонтович М. Духовні твори / Упоряд. та ред. М. Гобдича. К., 2005.
5. Стеценко К. Духовні твори / Заг. ред. та упоряд. М. Гобдича, вст. ст. Г. Куземської та Л. Пархоменко. К., 2013. 403 с. (Бібліотека хору «Київ»)
6. Стеценко К. Панахида. Для мішаного хору / Ред., впорядк., вст. слово Т. Миронюка. К., 2010.
7. Стеценко К. Хорові духовні твори / Упоряд. М. Юрченка. К. : Гроно, 1997. 127 с. (Антол. укр. духов. музики. Сер. "А". Твори укр. композиторів)

Література

1. Головащенко М. Феномен Олександра Кошиця. К. : Муз. Україна, 2007. 588 с.
2. Гусарчук Т. Особистісні чинники духовної творчості українських композиторів 20-х років ХХ століття // Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 67: Музична культура України 20–30-х років ХХ століття : тенденції і напрямки. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2008. С. 207–216.
3. Козицький П. Спів і музика в Київській академії за 300 років її існування. К. : Музична Україна, 1971. 148 с.
4. Королюк Н. Корифеї української хорової культури ХХ століття. К. : Муз. Україна, 1994. 228 с.
5. Кочурська Ю. Творча діяльність Григорія Давидовського та культурне життя Вінничини 20-х років ХХ століття // Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 67: Музична культура України 20–30-х років ХХ століття : тенденції і напрямки. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2008. С. 347 – 356.
6. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 57: Олександр Кошиць і час : Зб. ст. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2007. 54 с.
7. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 65.: Спадщина майстрів. Книга третя. М. Гордійчук. Микола Леонтович. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2007. 148 с.
8. Пархоменко Л. О. Кирило Стеценко. К. : Муз. Україна, 2009. 392 с.
9. Ржевська М. Ю. Боротьба з церковщиною // Ржевська М. Ю. На зламі часів. К., 2005. С. 276-290.
10. Ржевська М. Ю. Церковна музика в контексті соціокультурних процесів // Ржевська М. Ю. На зламі часів. К. : Автограф, 2005. – С. 102-126.
11. Руденко Л. Пилип Козицький як один з упорядників нотної бібліотеки хору Київської духовної академії // Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 67: Музична культура України 20–30-х років ХХ століття: тенденції і напрямки. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2008. С. 319 – 328.

12.Юрченко М. С. Духовна музика // Історія української музики в 6-ти томах. К. : Наукова думка, 1992. Т. 4. (1917–1941). С. 105–124.

Запитання та завдання для самоперевірки

1. Назвіть імена українських композиторів – видатних авторів духовної музики першої чверті ХХ ст.
2. Які жанри релігійної музики представлені у творчості українських композиторів цього періоду?
3. Назвіть ознаки відродження багатоголосних традицій українського церковного співу у творчості К. Стеценка, М. Леонтовича, Я. Яциневича, О. Кошиця та інших композиторів першої половини ХІХ ст.
4. Розгляньте твори представників «духовно-музичного авангарду» П. Козицького та М. Вериківського в аспекті співвідношення традиційності та новаторства (ладогармонічні, фактурні та композиційно-драматургічні прийоми).